

GIMBORA

10 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Madár posta.

Repülj, repülj, kis madárka,
Érkezésed oly rég várta
A szívem.
Vártam, vártam nappal-éjjel,
Szállj le, szállj le a levéllel
Sebtiben!

Pünkösdi dal.

Irta: BENKŐ ANNA.

Piros-pünkösdi hajnalára
Dalt zeng a madár,
Piros-pünkösdi hajnalára
Kis kertem vadrózsafája
Kivirultan áll!

Ezer apró kis bimbócska
Mosolyog felém;
Gyöngye szellő hímálgatja.
Integél mindenik ága
Pünkösdi reggelén!

Süss melegen, ragyogó nap,
Szellő fujdogálj,
Kis kertemnek rózsafája,
Rózsafának sok virága
Sokáig megállj.

Ne tépje le gyöngye ága
Viharok szele,
Ó, maradj meg mindig szépnek,
Imádságos-szent érzésnek
Pünkösdi reggele!

(Bethlen)

Emlékezzünk régiekről.

— Elek nagyapó krónikás könyvéből. —

A mohácsi vész.

Mátyás király dicsőséges uralkodása után szomorú idők következtek. A nagy király után egy gyámoltalan embernek, Ulászló cseh királynak fejére került a szent korona. Ismét a »kis-királyoknak« állott a világ. Kényük-kedvük szerint intézték az ország dolgát. Tehettek akármit, a gyámoltalan király mindenre azt mondta: jól van. Pedig jó dolog nem igen történt. A fő- és köznemesség közt kitört a villongás: ez is, az is magának akarta a hatalmat. Mátyás király híres fekete serege szerte züllött, holott igen nagy szükség lett volna rá, mert a török komolyan készülődött, elsősorban Magyarország s aztán az egész keresztény világ meghódítására. Ezt a veszedelmet jól látta X. Leó pápa s megbízta Bakócz Tamás esztergomi érseket, hogy hirdessen keresztes hadjáratot a törökök ellen, nemcsak Magyarországon, de Európa többi országaiban is. Bakócz érsek ki is hirdette a keresztes hadjáratot, a magyar föld népe fel is készült rá. A székely eredetű Dózsa György lett a vezére a negyvenezer főnyi seregnek, mely nagyrészt jobbágyságból, zsellérekéből telt ki. De voltak a seregben nagy számmal szegényebb sorsú köznemesek is. Amint a nép ily nagy tömegben együtt volt, vérszemet kapott s nem ment a török ellen, hanem a földesurak ellen fordult. A szegény, egyik-másik földesurtól sok méltatlanságot szenvedett népet könnyű volt fellázítani s egyszerre csak kitört a parasztlázadás. Lángba borult az ország. Testvér, testvér ellen emelt fegyvert. Ahelyett, hogy együtt védték volna az országot.

A parasztlázadást leverte Zápolyai János erdélyi vajda, de az 1514-iki országgyűlés ezzel nem elégedett meg: a lázadást nagy oktalannal azzal torolta meg, hogy örökös szolgaságra vetette a jobbágyságot. Történt ez akkor, midőn nőttön nőtt a török hódítás veszedelme. Amikor főnemesnek, köznemesnek, jobbágnak egy szível-lélekkel kellett volna munkálni a haza védelmében! A köznemesség és főnemesség a hata-

lomért versengett, a jobbágy igazi szolgaságban sanyalódott, s közben a török folyton nyomult előre. Alig volt, aki ellentálljon. A gyámoltalan Ulászló meghalt, fia, a gyermek II. Lajos, lépett örökébe. Az ő kincstára éppen olyan üres volt, mint az apjáé. Nem tudott hadsereget előállítani, pedig a törökök sorban foglalták el a határ védelmére épült várakat. Egyszerre aztán végig nyargalt az országon a vészir, hogy Szolimán szultán maga indult Konstantinápolyból rengeteg haderővel Magyarország ellen. Két-háromszáz-ezerre becsülték a seregét. Tomory Pál érsek, ez az igazi magyarlelkű főpap, ki évek óta jó formán egymaga védte az ország határát, hosszú időn át hiába kunyorált segítséget a királytól, meg a főuraktól. Most már meg kellett mozdulni a királynak is, meg a főuraknak is. Személyesen vezetett a király vagy 30 ezer főnyi hadat Szolimán rengeteg serege ellen. Egyházi és világi főurak a veszedelem végső pillanatában megemberelték magukat: mind megjelentek a király táborában. A mohácsi mezőn került szembe a két sereg. A rengeteg török s a maroknyi magyar sereg. A magyar vitézeket azonban csodálatos vakság lepte meg. Azt hitték, hogy egy-kettőre szétverik Szolimán kétszáz ezer főnyi hadát. A tapasztaltabbak szavára nem hallgattak s a maroknyi sereg nekivágott a tizszerte nagyobb ellenségnek. A csata szörnyű kevés ideig tartott, alig két óráig s 24 ezer magyar holtteste borította a csatátért Főurak, püspökök, érsekek, nemesek, parasztok holtteste halomba hevert: közös lett a sorsuk a halálban. Dicső halált haltak, megérdemelték, hogy még az ég is megsirassa őket. Mert egyszerre gyászba borult az ég, szakadott a záporosó, megdagadott a Csele patak s a menekülő király belefulladt.

1526-ik év augusztus 29-én volt a mohácsi csata. Ez a csata a tatárjárásnál nagyobb szerencsétlenségnek lett a forrása. A tatárjárást hamar kiheverte a királyával egyetértő, együtt dolgozó nemzet, de a mohácsi csata után az

ország két, majd három részre darabolódott s hazánk, fiainak egyetnemértelése miatt, százötven esztendeig sinylette a török uralmát.

A mohácsi csata után mintegy százezer lélekkel fogyott Magyarország népessége: ennyit

hurcolt rabságba a török sereg, mely ugyanekkor lizenkét vármegyét dult fel teljesen Szörnyű csapás volt ez, de ezt is kiheverte volna a nemzet, ha egyetért. Ám nem értett egyet s ezért keservesen meg kellett lakolnia.

MITRU.

— Irta: BALOGHNÉ MOLNÁR MÁRIA —

Égbe meredező, lilásszürke sziklák tövében tajtékozva rohant a Sebeskőrös. A medrébe összehordott kőtörlesztokon tarajos hullámokat vetett, szivárványos harmattal szórva tele a balpartján zöldelő lapály vadvirágait. A lapály fölött kopár hegyóriás nézett szét merőn a vidéken. Oldalait el-el lepte valami sűrű, sárga vadviráglepel. Talán az irigységtől sárgult el képe, amikor a Zád völgyének erdővel koszoruzott, csodálatosan szép panorámájára esett tekintete.

A balparti sziklák zöld lejtőjén vastag szalmafüdél alatt gubbasztott a szikrázó napsugárban Kuk Tógyerek parányi ablaku kunyhója. Görbehátú anyóka tipegett-topogott a kunyhó előtt s rikitő piros kendővel bekötött feje, mint óriási pipacs, hajlongott ide oda a kacsakaringós zöld Indákba öltözött fuszulyka karók között.

Fennt a lilás, mészke sziklák nyaktörőitain mezillábas pásztorgyerek ödöngöit kecskéi és birkái után. Mitru volt, a piroskendős öregasszony későn született fiacskája. Furcsa, magabazárkózott gyermek. Szőke feje tele volt fantasztikus gondolatokkal. Nem kereste a lármas gyermekbarátokat, lapulva bujt előlük a bokrok mellé, ha a véletlen összehozta a tizfalusi határtól feléjük tévedt pásztorfiukkal. Egyetlen barátja az ütött-kopott, pirosfüdélű meséskönyv volt, amit a sonkolyosi uraság kisaszonykája mellett szolgáló testvérétől, Irinától kapott. Sárkányos, szarkalábon forgó, aranypatolás meséit kívülről tudta már, de azért, amíg birkái elszéledve legelésztek, egyre csak a meséket olvasgatta. Közben-közben hosszuranyujtott, bánatos nótázással merengett az égen át-át uszó, fehér fellegek felé. A szédelegve uszó légi vándorok mintha az ő gondolatai lettek volna, mind arra tartottak, ahol a sziklák kőkoszorúja véget ért s amerre a brátkai alagútból előrobogó vonatok száguldoztak. A Kőrös is arra szaladt, a nap is oda tért nyugvóra s habos, vörös felhőket teregetett utjában a hegyek csucsaira.

— De szép világ lehet arra, Istenem! Beszél róla a tanító ur a sonkolyosi iskolában. Nincs hegy, ami akadályozná a látást, hanem végeszakadatlan aranykalászos rónaság, telve hófehér gulyákkal, amiket bizonyosan fekete paripákon nyargalászó királyfiak őriznek; tornyos palotákkal, ahol aranykoronát viselő királyok laknak s amelyeknek tornyaiban meglehet, hogy hétféjű sárkányok őrzik az elvarázsolt királyleá-

nyokat. Lakik ott még valami Délibáb nevű csuda is. Pajkos, jókedvű tündérleány lehet, mert felkapja gyönyörű karjaira a tornyos palotákat és elszalad velük a láthatár szélére, ahol tornyaikkal lefelé fordítva táncoltatja őket a mézszínű levegőben.

— Hogy lehetne oda eljutni? A felhők nem viszik el, a vonatok nem állanak meg, a Kőrös elvinné ugyan, de belefulladás habzó, örvénylő vizébe.

Mitru merengve bámult a lába előtt bugyborékoló forrás vizébe s hosszú pálcával veregette a vizen kerengő habfodrokat. A szokatlanul bővizű forrás kristályos habjai egyszerre rózsaszínű papírból készült hajócskát libbentettek elő a sziklák alúl s játékosan táncoltatva vitték a Kőrös felé. Mitru felrezzent álmodozásából s pálcájával mohón kapott az aranyosszélű papírhajó után. Kezére tette s dobogó szívvel vett észre benne egy pipacsszírmot s a pipacsszírmot finom vonásokkal karcolt nevet: Piroska. A szőke gyereket majdnem megfojtotta a döbbségtől. Ki tudja, honnan jött?! A túlvilágról, tündérországból vagy éppen az aranykalászos rónaságról? Az sem lehetetlen, hogy valami elvarázsolt királyleány hív segítséget rózsaszín hajójával, hiszen olyan gyönyörű neve van s olyan kábitó, ismeretlen illatot áraszt a kis hajó. Egyik gondolat a másikat üzte Mitru fejében s amint ott állt izgalomtól kipirulva, a forrás ezüslős habjai másik hajócskát libbentettek napvilágra. Ugyanolyan aranyosszélű rózsaszín hajócska volt, csakhogy most nem pipaccsal, hanem vadrózsaszírommal volt utnakeresztve.

— Hű, ennek fele sem tréfa, ugrott utánna Mitru s kifogta az ismeretlen világból érkezett hajócskát ismét. A szíve sejtelte, hogy királyleány fordult hozzá segítségért, egyszerre bizonyossá lett előtte. Az is bizonyos, hogy nagy bajban van a szép, elvarázsolt királyleány, azért küldözi ily sűrűn hajóit. Mit tegyen, hogy segítségére lehessen? Hogyan tudhatná meg, merre van elrejtve az emberek szeme elől? A rózsaszírom is olyan szükszavú, egy szót hozott csupán: Szeged.

— Jaj, Szeged! Az rettenetesen messze van. Az ott van az aranykalászos rónaságon. Tornyos, kupolás város. Tanulta ő a sonkolyosi iskolában. Dehát hogy jusson el oda? Miként adja tudtul a szép királyleánynak, hogy megkapta hajóit s hogy addig fogja törni a fejét,

amíg kitalálja, hogyan szabadíthatná meg kinzótól. Mert meg fogja szabadítani, ha hétfejú sárkányok őrzik is börtöne ajtaját.

Egész belesápadt a feszült gondolkodásba, amikor egyszerre mentő ötlete támadt. Eszébe jutott, hogy a forrás, amely a hajópostákat hozta, bűvópatak lehet, hiszen olyan bőségesen szakad fel a sziklák alul s olyan rövidesen a Kőrösbe ömlik. Hátha az a másik bűvópatak, amely a Misid utja fölött bűvik a föld alá, ott szalad ismét napvilágra, ahonnan ez a patak hozta az illatos postákat. Akkor ő is küldhet választ s tudtára adhat mindent az elvárszolt szépséges királyleánynak.

Elfeledkezve birkáiról rohant bokrokon, sziklákon keresztül Misid utja felé. Csak midőn odaért és lihegve megállott, akkor jutott eszébe, hogy bizony nem küldhet ő választ semmiképpen, mert hiszen nincs papírja! Majdnem elállt a szivereése erre a gondolatra.

Mit tegyen, Istenem, mit tegyen? Az ő hajóit csak nem küldheti vissza, mert az visszautasítás lenne. Tudja ő Irinától, aki begyalogolt Brátkára papírért, amikor választ akart küldeni Kolozsvárra Vántsá Juon levelére. Pedig Vántsá Juon csak freiter a kolozsvári nagykaszárnnyában, idehaza meg a sonkolyosi uraság birkáit őrzeti egész éven át. De az ő hajója egészen bizonyosan királyleányhoz megy, aki egyáltalán nem lesz megütközve azon, hogy csak egy pásztorfiu, aki segítségére fog sietni, hiszen mit lehet tudni, Istenem? Hátha ő is, abban a pillanatban, amikor a királyleányt megszabadítja, ragyogó, szép királytívá változik? Bizony, az nem lehetetlen, mert hisz irásuk is van róla, hogy van valami közük a királyhoz. Ott van egy fakult-irásos, barnapecsétes nagy levelük az oszlováta alá dugott faládkában. A sonkolyosi tanító ur felolvasta egyszer. Az van beleírva, hogy a király küldi az ő anyja nagyapjának, nagybélteki Bélteky Mihály uramnak, aki valamikor igen gazdag ember volt Brátkán. Todorucz bá' a brátkai öreg pásztor még emlékezik reá, amikor a szép nemeskisasszony, Bélteky Ilona megszökött hazulról és felesége lett apja pásztorának.

Dehát a papír, Istenem, a papír! Karjai lankadtan hullottak alá a csüggedéstől és ekkor földresiklott a könyöke alatt szorongatott kincs: a meséskönyv.

Keserű öröm szaladt a torkába. Földreborult ütött-kopott bálványá mellé, szeméből hólyagos könnyek perrentek alá s elboruló tekintettel tépett ki belőle két megviselt lapot. Mintha legkedvesebb fehér báránkját ölte volna meg, úgy érezte magát. De azért szerte bontogatta remegő ujjával az egyik rózsaszín hajót és utána-hajtogatta a szarkalábonforgó, aranypalotás meselapokat. Azután fehér vadrózsa levélre reá-

karmolta iromba betűkkel: Mitru. A másik hajó vadrózsaszírmára Sonkolyost írta fel, azután reá tette a két kis szürke alkotmányt a siető csodapatak hátára. Táncolt, libegett a két hajó pár pillanatig, azután, huss, eltűnt a mohos sziklanylás szájában.

Mitru rohant vissza a forráshoz. Kecskéi messze barangoltak már s furcsa kiabálással riasztgatta vissza őket. Azután leült a fübe. Szinte káprázott már bele a szeme, úgy nézte mozdulatlanul a forrás frissen buzogó vizét. Hallotta anyja hangját, amint a nevét kiáltotta, de rá sem hederített. Választ várt hajóra az elvárszolt királyleánytól. Jött is. Nevetve libbent elő a rózsaszín hajócska a fehér habokon, gyönyörű nefelejcs koszorút hozva magával. Az oldalára két szó volt írva ceruzával! Mitru, jöjj.

— Megkapta hajóimat! ujjongott fel Mitru bolond kis szive s magához szeretete volna ölelni az egész világot. Ehelyett azonban csak a kapott meséskönyvet csókolta meg hálásan, bocsánatkérően. Közben újra csak előtáncolt egy rózsaszín hajócska a másvilág mohos kapuján s csakhamar Mitru kezében remegett az is. Oldalán hosszú sor irás: Várlak a Zichibarlagnál. — Ahá, a barlangba hozta hát az elvárszolt királyleányt valami szörnyeteg! Jól van, nincs is nagyon messze. Holnap ott leszek.

Még egy sóhajos, könnyesáldozás és Mitru még egy maszafos kis hajót indított utra a Misid uti csodapostán, rózsalevélre karmolt üzenettel: holnap.

Másnap, még alig, hogy hajnali imába fogtak az erdő szárnyas énekesei, Mitru már ott sietett a szürkülő harmatos erdei uton. Úgyes kis kezével fakéregből gömbölyű kosárkát fűzött s a tüskés irtásban feleszedte óriásszemű hamvas szederrel. Aztán megmosdott a patak friss vizében s neki vágott a hegyeknek, a Zichibarlagnak irányában. Mintha csak szárnyai lettek volna, úgy haladt keresztül a páfrányos tisztásokon, patakokon, szakadékokon. Hajtotta a képzelődés. Még nem volt egészen tisztában, mit fog tenni a varázsló szörnyeteg megrontására, de előre látta a szépséges, szenvedő királyleány örömét, amikor az őt megpillantja.

— Lehet, hogy reá sem ismerek, mert ki tudja, mivé varázsolta el a szörnyeteg. Békává, disznóvá, vagy mókussá? Ki tudja? De az is meglehet, hogy éppen akkor érek oda, amikor rendes emberi alakjában lesz szegényke, mert úgy van az a varázslat, hogy naponta egy-két óráig szünetel az ereje.

Ilyen gondolatok között érkezett a Zichibarlagnál fölé. Bizony a nap már jó magasán járt és Mitrunak ugyancsak gyöngyözött a homloka a nagy sietésben. Meg is állt egy pár pillanatra s egyszer csak hangokat hallott vala-

Ne féljen, nem sir
a gyermeke, ha

HÖFER

Lloyd 2351.

gyermekhintőport és

HÖFER

gyermekkrémét
használ.

honnan. Elindult a hang irányában s a patakmentén karcsu, szép, fiatal leánykát pillantott meg. Omló csipkéekkel diszített fehér ruhában volt és lebocsátott aranyhaját keskeny szalag fogta körül a homlokán.

Mitru szája nyitva maradt a csodálkozástól.

— Királyleány, annak kell lennie, hiszen olyan szép, amilyen csak királyleány lehet. És egészen bizonyos, hogy ő az, mert hiszen most is a kezében van egy jólismert rózsaszín papírhajó.

Rojtos ingeujjával megtörölte izzadt homlokát és remegő térdekkel lépett ki a bokrok közül.

— Mindjárt meglát, mindjárt észrevesz! Talán meg is ölel! Ki tudja, mi lesz most mindjárt.

Szédületes gyorsasággal forogtak fejében a gondolatok hétféjü sárkányról, nagyszakálás, aranykoronát viselő királyról, Piroskának az apjáról, aki aranytrónjára borulva siratja leányát, akit ő most valahogy, még nem tudja, hogyan, de minjárt meg fog szabadítani. Csak akkor tért kissé magához, amikor mezitelen lábával a patak vizébe lépett.

— Piroska, nesze, szólalt meg elfulladva a gyönyörű leányka megett és feléje nyujtotta a szedres kéregkorarat. A leányka hátrafordult s hamvas arcán csodálkozva nyíltak nagyra buza-virágszínű szemei.

— Mitru vagyok, Piroska, eljöttem.

A leányka szeme megdöbbenve nyílt még nagyobbra. — Te vagy az a Mitru, kérdezte s szép ajkait gögös csufondárossággal lefelé görbitette.

Torkába szaladt Mitrunak a szorongás.

— Hívtál, Piroska... a hajók... eljöttek...

Piroska a kezében lévő rózsaszín hajót markába gyűrte s beledobta a patakba. Mitru elfojtotta sóhaját és égő pillantást vetett a papír után. Az is odamegy a Mised-uti forráshoz.

Nézték egymást állhatatosan. Az egyik gögös méreggel szép arcán, a másik megállott gondolatokkal, várakozva. Végre ismét csak Mitru szólalt meg. — Szedret is hoztam, Piroska és ismét odakinálta illatos ajándékát. A kisleány gyors mozdulattal elfordult tőle s csak akkor látta meg Mitru, hogy egy ur és egy szép nagysága ülnek a füben, nem messze tőlük, amikor Piroska kegyetlen göggel oda szólt hozzájuk. — Kisasszony, küldje el innen ezt a parasztyereket! Mitruval megfordult a világ. Égő szégyen, égő fájdalom lobbant fel lelkében. Futva indult neki vissza az erdőnek. Kis lábát véresre törte az éles sziklatörmelék, ingét megtépte a bozót, de ő csak futott, futott összeomlott mesevilága romjai előtt. »Küldje el innen ezt a parasztyereket«, zsongott élesen a fülében s a szépséges, gögös arc emléke hihetetlen gyászt borított álmodozó szivecskéjére. Tobzódott benne rettentesen a keserűség.

— Hát, nem királykisasszony, csak gögös urileány, olyan mint a sonkolyosi uraság kis-

asszonykája! Hát nem pásztorfiut várt, hanem cifraruhás urfit! Hát az aranykalászos rónaság tornyas, kupolás városaiiban is olyanok laknak, mint a sonkolyosi uraság büszke, kényes kis-asszonykája!

Kedves könyvét irtózza dobta el s futott égő torokkal, égő szemmel tovább. A forrás fölötti lilás szirtfokon aztán megállott. Szétnézett a bánatbaborult világon s leugrott a szédítő mélység vadvirágai közé...

Ott lelt reá az édesanyja s cipelte kedves fiacskája összezuzódott testét a fuszulykakarós kunyhója felé. Jajgató sirása felverte az erdők titokzatos csendjét s a Kőrös morajlásának örökké egyforma muzsikáját.

(Budapest)

Virágos réten.

— Irta: MONOKY SÁNDOR. —

Virágos réten járok egyedül,
Glóriát vont a táj fölé a nap.
Ezernyi kis madár
A léghen tovaszáll;
Énekük ékes összhangba vegyül
S a harmat cseppjei
Szivárvány-szinben játszanak.

A vadvirágok édes illatát
Tündéri szárnyon szellő viszi szét.
Bármerre néz szemem
A nagy természetben,
Megdicsőülve látom Ot, magát,
Aki fölébreszté
A halálból a föld szinét.

Szorgalmas méhek mézet gyűjtenek,
Sorba csókolva a virágokat.
Minden szíromlevél
Boldogságról beszél,
Kelyhük mélyén új élet szendereg.
A viruló jelen
A jövőről szó álmokat.

Tarka pillangók szállnak csapongva,
Miként megannyi repdeső virág;
A tiszta napfényben
Játszanak serényen.
Eltük fonalát rövidre fonta
A bölcs isteni kéz,
Más létre hamar viszi át.

A rétnék puha, selymes szőnyegét
Millió virággal himezte fele.
Nincsen olyan csodás
Emberi alkotás,
Bár művész adta bele ihletét,
Hogy árnyéka lenne,
Mit teremtett az O keze.

Az illattárral a dal, fény s a szín
Csodálatos összhangban egyesül.
A lélek szárnyai
Itt tudnak szállani
Tulemelkedve e föld romjain
Ahoz, ki öröktől
Volt, van és lesz egyedül.

(Vámfalu)

Írta és rajzolta: GULVÁS KÁROLY.

Hajdanában, danában, mikor még keresztbe hordták az erdőn át a létrát, volt egy legény: Ribi Jankó. Hiszen, ha csak ennyi lett volna a neve ennek a lócsös lábú legénynek, ez még mind hagyján, de mikor még mindenki nyári figurának is hitta, hát már ebből csak lehet gondolni, hogy mi hires, neves, kótyogós fejű fráter lehetett ő kelme. Igaz, hogy ahogy nyári figurának csufolták, azonmód téli macskának is hihatták volna, de mikor egyszer kánikula idején, nyár derekán elkeresztelték nyári figurának, nem is igen gondoltak arra, hogy télire meg új nevet adjanak neki. Maradt hát nyári figurának Ribi Jankó télen ugy mint nyáron, ősszel ugy mint szép tavaszon.

De mondom osztán, hogy nem aféle minden bolond formájú legény volt Ribi Jankó, ki-ről is danolták volna a falu farkától a falu sarkáig azt a veszett nótát, hogy:

Hejh, Ribi Jankó nagy legény volt,
Nadrágszija hét likra szólt.
Lajbijának öt zsebe volt,
Jaj, beh gyönyörű legény volt!

De még ezzel is megtoldották, hogy:

Illik neki rettenetes,
Hogy egy kicsit himlőhelyes.

Hát meg a bajusza mi ritka szép volt Ribi Jankónak, a nyári figurának, amit meg ő danolt róla, az volt csak a szivfacsaró:

Irigylik a bajuszomat,
Egyellenegy jószágomat.
Kisodrom az egyik végít,
Sej, haj, ugy megyek az uccán végig!

Hiszen, mikor ki nem rugdosták a legyek meg a szunyogok az orra alól Ribi Jankónak azt a néhány lószórt, amit bajusz helyett hordott orra alatt, akkor igazán meg lehetett nézni,

olyan ügyes kis alacsony, magos, középszerű takaros fiu volt biz ő, megnézhetné volna akár-melyik vak varju. Csak hát, több nap, mint kolbász, Ribi Jankó is megunta egyszer, ugy mint másszor élen-ítlan koplalni, rongyban cihődni, vékonyszálán lődörögni a szerencsének. Ha már a sok dolog terhe alatt el nem tikkadt, ha holmi nagyobb munkában meg nem koccant is a kör-me Ribi Jankónak, bizony egyszer csak azon vette észre magát, hogy a hasa helyett csak a hasa helye van meg. Mit gondolt erről, mit nem Ribi Jankó galambom, nyári figurám, ha mondom, de biz ő elhatározta, sem hogy idehaza ültön-üljön, falba omoljon, dugába dőljön, inkább elmegy Páncsicsébe, ahol a füge terem, de még elébb eldanolta a királykisasszony ablaka alatt, hogy:

Szomorufüzfának
Lehajlott az ága,
Fáj a szivem érted,
Király szép leánya;
Fáj a szivem érted,
De te azt nem bánod,
Van neked nálamnál gyönyörűbb virágod!

Mert hát el ne felejtsem mondani, hogy szegény Ribi Jankó belészeretelt a király szépséges lányába, Páncsóca, osztán azért is indult ő világgá, hogy a királykisasszony szülei nem kedvellették azt, hogy éppen az ő lányuk legyen a Ribi Jankóé.

Pedig ám Páncsóca gyönyörűségem egy szikrát se vette rossz néven a Ribi Jankó nótáját, ártatlan mókáját, szerelmetes mosolygását. De még ugyan forró tűzbe borult hajnal szép orcája Páncsóca nagysámnak, amikor ezt a nótáját hallotta Ribi Jankónak, a nyári figurának. Hát még amikor avval megtoldotta a mondókáját Ribi Jankó, hogy:

Virág a fákon,
Madár az ágon,
Drága Páncsócat
Lámi vágyom,
Virág a mézel,
Szikla az ércet,
Ugy meg nem őrzi,
Mint én téged!

Minden jól ment volna, csak a Ribi Jankó bubánatos szívének, hogy már menni kellett, még annak a szép szónak a szele is fájt, amit Páncsóca felelt erre, amikor azt mondta, hogy:

Azért, hogy egy kicsit ragyás,
Kend az én szeretőm, nem más,

mert bizony minden versnek csak az lett a vége, hogy nem adták Ribi Jankónak Páncsócat, hanem kiadták az utját a nyári figurának, ugy hogy még télire se kerüljön haza többet, legfeljebb ha azalatt megtalálja a tenger forrását vagy kimutatja a hajnalnak helyét. Akkor nem bánják az se ha az övé lesz Páncsóca, máskülönben pedig olyan nincs a sifonérba, hogy megkaphassa a lányukat.

Na hát én rezet raknék a rézre, vasat a vasra, követ a köre inkább, mintsem ezt megtegyem, de Ribi Jankó azért volt nyári figura,

hogy vállalja mindezt a szörnyű dolgot, a tenger forrásának megkeresését, a hajnal helyének a kimutatását, ha éppen minden fazék, lapát, mozsárütő belé bolondul is ebbe a szörnyű vállalatba. Néki bezzeg nem volt akadály se robogó szekér, se dobogó ló, az se, hogy milyen veszedelmekbe jut, mi folyó vízben, álló tavon lából által, míg Páncsicsébe ér, csak egyszer megtalálja a tenger forrását meg a hajnalnak a helyét.

Nem fujtak éppen rossz szelek rá, amikor megindult Ribi Jankó lelkem, nyári figurám, meggyszín virágokkal varrott, apró csillagokkal diszített ködmönében. Nem volt olyan eszevesztett sült bolond, aki meg ne siratta volna őt, amikor utoljára ette meg idehaza a griz galuska levest kaporral, osztán felkötötte szélső talpa alá az uti laput. Páncsicsával szegénykével birni sem lehetett többet bánatában. Nincs az a busan bugó bus gerlice, akinek zokogó szava úgy csepegjen, mint az övé, de úgy, de úgy mint az a nyári zápor, beszéde is úgy hullott szegénynek, mint az őszi harmat, langyos eső permevezése volt kesergése Ribi Jankója után. Máskor meg elhúzódott a kanapé sarkába, ott zokogott és milyen nótát:

Titkon sírok, ne lássa más,
Fáj nekem a vigasztalás.
Vigasztalás csak puszta szó,
Nem is fájó szívnek való.
Hejre tyu, tyu, tyu . . .

De bizony Ribi Jankó volt olyan kutya gyerek, paripáján selyem nyereg, hogy fel se vette mindezt, lerázta magáról a maga bánatát, mint kutya a port, aztán megindult a kerékvágás irányába és nagyhamar már pihegő sietéssel mérte lépteit a lelkem egyenesen Páncsicsébe, ahol a füge terem. Ha nem tágitott tőle a buslakodás, gondolta magában, majd elhagyja őt, csak egyszer az álmofejtő, titoklátó Tamariska nényénél legyen, majd utbaigazítja őt az öregtengernek forrásához, a hajnalnak a helyéhez. Mert valami nagyon híres volt ez a Tamariska nényemasszony. Aki vizet kért tőle, annak tejet adott, szájában őrlő fog, testében tűz nem volt, köd lepte el még azt a helyet is, amerre járt. Hallani meg annyira nem hallott Tamariska nényéd, hogy sippal, dobbal, cimbalommal, jegenyefa szerszámokkal, citerával meg dudával, kürttel és réztrombitával is hiába recseg-tél volna a fülébe, úgy nem értett az egészből semmit, mint a ma született kerge birka. Dehát Ribi Jankó csak kifogott mégis rajta. Pergelt roszból, csepű kőcből, céklaléből, bodzabélből főzött nényének jóféle ne mulass, ne rángass. Hált, osztán ahogy Tamariska nényénk ezt feltöltötte a kontya alá, mindjárt megismerte a Ribi Jankó verébféjét, amit a porba írott nényé elibe, hogy hová is akar ő menni tulajdonképen. Tenger forrásáig, hajnalnak helyéig.

— Dehogy még innét drága öcsém, Ribi Jankó, esdeklelt Tamariska néni, nem egy lud-

lábnyira se, ha te ilyen kutya jó italt tudtál kotyvasztani, ezért soha el nem engedlek, nem soha napjáig, még azontul is két héttel itt tartalak. Nem engedlek el, nem azért a gyönyörű tizenkét gyöngykapus városért, aminek tiszta arany meg ezüst a járója, ahol se hold, se napvilág nem jár; nem a hétlángu tüzért, ami megsütögetné ritka szép bajuszod helyét, hanem itt ez az én okos kandurum, Porsóka, majd megtalál ez valamit, hogy te is itt maradj drága Ribi Jankón, még a tenger forrását is megtapasztalod. Csináltam már én sok más fanyelű dolgot is, biztatta Ribi Jankót Tamariska. Ribi Jankó eleinte meg is gondolkozott, hogy nem is lesz ő olyan bolond, hogy ott is ugorják, ahol árok nincs is, minek verjen ő szeget a más lábából a magáéba, osztán csak ott tett-vett a ház körül egyet-mást Tamariska nényénél. De bizony amikor feje felé terült az égnék szép csillagos serege, ahogy szarvára fogott a hold és mégis vigan játszott a rengő habokkal, akkor csak eszébe jutott neki Páncsicsa, a drága és elgondolta, hogy reggel estét, este reggelt ugyis hiába vár, hát biz ő hóna alá kapta Porsókát, az okos kandurt és ellépett úgy Tamariskától, mintha soha ott nem járt volna életében. Egy zsiros tarisznyát, abba pár hamupogácsát is elvitt ugyan, de hát azt a nagy macska se bánta, nemhogy Tamariska. Az meg épen tetszett Porsókanak, az okos kandurnak, hogy Ribi Jankó, a nyári figura galambom, a nyakába vette, aztán úgy lomoltak Páncsicsétől Páncsicséig.

Csakugyan megtalálták a gyönyörű tizenkét gyöngykapus várost, olvasztott aranyon, átlátszó kristályüvegen jártak Ribi Jankó, meg a nyakában Porsóka, de ahogy se hold nem sütött, se nap nem világított arra felé, hát nem is igen láttak ők ott egy élő lelket sem, akárhogy furta a macska szeme magát a sötétbe. Végre-valahára rátaláltak a város gazdájára, egy hókaképu emberre, akinek két füle közt volt a feje, tetején egy bubja. Mindjárt látta Ribi Jankó ebből az emeletes fejéből az esküdt embert és rögtön rá-rivallott, hogy merre a tenger forrása, hol a hajnal hasadása! Porsóka meg olyan mérges prüszkölést meg miákolást vágott azon forró nyomba, hogy az esküdt ember kisebbik feje is akkorára dagadt, mint a másik.

Rögtön meg is mondta ijedtében, hogy miképen lehet megtalálni a tenger forrását. Elő-vett egy extra mézes madzagot, arra egy kár-bunkulus követ kötött, azzal lebecsátotta egy ó kutba, amelyiknek a fenekéről alig-alig csillogott a víz. Sorjázott a kő lefelé, lefelé, el is unták várni, míg leért, hogy belécuppanjon a vízbe, de mire leért volna, akkorát jajveszékelt a macska Ribi Jankó nyakában, hogy menten felrántotta a kötelet az esküdt ember. Na hát jól megbogozták, összecömbölyítették az extra madzagot, a zsebébe, meg a zsiros tarisznyájába is alig fért belé Ribi Jankónak, a lelkem nyári figurának, osztán avval mentek tovább. Az esküdt ember

kisebbik feje le se lohadt még, amikor azt nyávogja Porsóka a Ribí Jankó fülébe nagy keser-

vesen, hogy ő bizony tovább nem lovagol a gazdája nyakába, hanem forduljanak vissza egye-

nesen Pánkócéékhoz, inkább újra utrakél, csak most egyszer térjenek vissza, majd kisebbíti ő Ribí Jankót a hajnal helyének megtalálásában is.

Hát Ribí Jankó is vágyott már haza, osztán néhány sovány szó, meg savanyu nézegetés után hazafelé eregéltek, hol Ribí Jankó nyakán a macska, hol a macska a Ribí Jankó nyakán. Azt nyávogta folyton a gazdája fülébe az okos kandur, hely a Pánkóca kezéhez igen közel van már. Csak Ribí Jankó nem akarta hinni sehogyse, hogy az a büszke király, aki őt száműzte, Páncsicsébe küldte, hozzá adja a lányát.

Dehát mégis csak vastagította reménységét a biztatás Ribí Jankónak, mert mire csak ugyan hazaértek, akkorára jobb kedvvel várta a találkozást a gögös öreg királlyal. Előszedte hát a karbunkulus követ, extra madzagot Ribí Jankó, a nyári figura. Alig győzték mérni a hosszát a kötélnek, visszájára vették, széltebe tekerték, mindenképen mérték, még se tudták megmérsekélni, mi hosszú volt a tenger forrásáig bocsátott kötél. A nagy számításokra bejött még Pánkóca is. Ahogy meglátta Porsóka, az okos kandur ezt a szemfényvesztő szépséget, rögtön az ölébe ugrott és úgy hozzászüdürgött a Pánkóca arcoskájához, hogy Ribí Jankó, a nyári figura egyszerre feltalálta magát és hirtelen rámutatott a Pánkóca tűzbe-lángba borult orcáira: Ott a hajnalnak a helye!

Hát még olyan lakajalom osztán csakugyan nem volt mint a vizig szárazon, mint amelyet laktak osztán Pánkóca meg Ribí Jankó, a nyári figura. Még a Porsóka talpára is diót kötöttek, úgy táncoltatták.

(Marosvásárhely.)

Beszámoló a nyári vakációról.

— Jelentés a pályázat eredményéről. —

Pályázatot hirdettem volt, hogy akinek kedve és ideje van, számoljon be arról, mivel foglalkozott a nyáron, hol, merre járt és mit tapasztalt. A sok ezer olvasó közül, aránylag igen kevesen vállalkoztak a pályázatra, nyilvánvalóan részint amiatt, mert nehezebbnek vélték a feladatot, mint amilyen az valójában, részint pedig amiatt, mert, amit csaknem minden levélben panaszkodják az én unokáim, tulságosan sok a tanulnivalójuk. Mindössze ötvenen pályáztak s ezek közül is csak 27 olvasómnak érkezett be idejében a pályaműve, a többi a pályázatról, sajnálatomra, lekéselt. Így is megvagyok elégedve az eredménnyel, mert ezek a pályaművek általában igen érdekesek és tanulságosak. Sokat tanulhattak ezekből — amint ezt többen elismerték — azok is, akik a pályázatban részt nem vettek.

Röviden ismertetem e pályaműveket, hogy együtt láthassák nemcsak unokáim, de az érdeklődő szülők is, hogy a pályázó unokák mivel

töltötték a nyarat. Kezdi a sort Darkó Tibor, Torda, aki leírja, hogy egész nyáron a *tordai földgáznál* dolgozott és akinek beszámolójában különösen érdekes az a vallomás, hogy csak akkor tudta meg, hogy mennyire és mily gyöngéden szereti őt édesapja, aki otthon mindig szomorú, amikor néhány napra elvitte magával az apai szülőföldre: Nagyajtára. Ez a fiú, ott sem töltötte haszontalanul az idejét, bátyjának az állatait őrizte s így szolgált meg a mindennapi tejet. És jönnek sorban a beszámoló unokák. Pandur Mihók, Marosvásárhely, az elmúlt nyáron megtanulta a könyvkötést, Dávid Antal, Kézdivásárhely, a kászonjakabfalvi fürdőtelepet írja le s ennek környékét igen érdekesen. Román József, Szatmár, Nagybanával és a bánászok munkájával ismertet meg. Testvére, Titi, ugyanezzel röviden. Rafael Klára, Bölön (Háromszék megye) egy fűrészgár munkáját írja le, most még csak röviden, de ha neki bátorodik, majd leírja ő részletesebben is, azt, amit ezután

fog látni. Vargha Árpád, Marosujvár, a magyarországi utjáról, majd hazatérve a tordai hasadékról ad eleven képet. Kertész József, Székelyudvarhely, Tordáról a várfalvai villanytelepre rándult ki s megismertet ezzel a villanyteleppel s annak a működésével. Dóczy Zoltán, Nagyenyed, az aradi Hegyalja vidékén tett kirándulásairól számol be s majd a nagyenyedi népünnepélyről. Balogh Böske, Déva, a hunyadmegyei Boica falut és vidékét írja le érdekesen, Neubauer Károly olaszországi és boszniai utját igen tanulságosan. Kiss Gyurka, Szék, egész nyáron báránnyokat őrzött s jutalmul egy pár csizmát kapott Kliegl Róbert, Temesvár, a diákok lugosi és radnai kirándulását írja le meglepő írói készséggel. Tolcsvay Erzsike Bánffyenyed, a tehénfejést tanulta és segített varni az édesanyjának. Ajtay László, Dés, minden mezei munkában való részvételét írja le röviden. Kis Irmuska, Dés, a tanyán segített édesanyjának a házi dolgokban s ügyelt kisebb testvéreire. Erős Alfréd, Temesvár, egy kirándulást ír le igen színesen, szép reményeket keltő írói készséggel. Bede Mariska, Nagyborosnyó (Háromszék m.) az ő külön veteményesében végzett munkájáért háromszáz leit kapott. Ugyan ő igen érdekesen írja le a különféle mezei munkákat, amelyekben szintén részt vett. Eröss László, Kolozsvár, a tordai hasadékhöz való kirándulását ügyesen és érdeklődően írja le. Lukácsy Cicuka, Vámfalu (Szatmár megye) a Büdössár kénesfürdő és a Máriavölgy nevű fürdő meglátogatásáról számol be igen ügyesen. Dvorzsák Ferenc, Arad, a Királyhágó gyönyörű vidékét ismerteti meg olvasótársaival. Külön dicséretet érdemel színes leírása. Noé Margit, Dés, Szamosujvárra és Magyarlápásra tett kirándulásáról számol be röviden. Csenkey Margit, Temesvár, ujaradi nyaralásának igen érdekes eseményét írja le, meglepő írói tehetségre valló készséggel. Pethő Ervin, Ákos, magyarországi utjáról ad pompás beszámolót s hazatérve egész nyáron a jegyzői irodában dolgozott, havi husz lejért, amiről hivatalos bizonyítványt is küldött nekem. Kovács Irmus, Szigetfalu, (Temes megye) a virágait ápolta, aztán leírja a strand fürdőt, délelőttönként a konyhán segített édesanyjának s ennek jutalmul édesanyja elvitte őt Aradra és Temesvárra. Förster Kató, Türkös (Brassó megye) elvégezvén a IV. polgárit, beállt édesapja borbély üzletébe s az ott végzett munkán kívül, amikor ideje engedte, olvasott és kézimunkázott. Zhorella Gyurka, Nagytapolcsány (Csehszlovákia) tátrai utazásáról számol be, megismerteti olvasótársait Rozsnyóval, Krasznahorkával, a dobsinai jégbarlanggal, Kémárkkal, a Csorba tóval stb. stb.

Ime, az én rövid beszámolómmal a beszámolókról. A jutalmak odaitélésénél különösen irányadó volt, hogy a pályázó végzett-e valamelyes hasznos munkát, tanult-e valami mesterséget, ami a mai világban igen hasznos dolog, továbbá, ha oly szerecsés volt, hogy utazhatott, ugy

írta-e le az utját, hogy olvasó társai tanulhattak belőle. E szempontok figyelembe vételével jutalmat érdemeltek a következők:

Darkó Tibor, Torda, Pandur Mihók, Marosvásárhely, Dávid Antal, Kézdivásárhely, Román József, Szatmár, Varga Árpád, Marosujvár Kertész József, Székelyudvarhely, Dóczy Zoltán, Nagyenyed, Balogh Böske, Déva, Neubauer Károly, Arad, Kiss Gyurka, Szék, Kiegl Róbert, Temesvár, Eröss Alfréd, Temesvár, Bede Mariska, Nagyborosnyó, Eröss László, Kolozsvár, Dvorzsák Ferenc, Arad, Csenkey Margit, Temesvár, Pethő Ervin, Ákos, Kovács Irmus, Szigetfalu, Förster Kató, Türkös és Zhorella Gyurka, Nagytapolcsány.

Dicséretet érdemelnek: Román Titi, Rafael Klára, Tolcsvay Erzsike, Ajtay László, Kis Irmuska, Noé Margit, akik röviden számoltak be ugyan, de akiknek reményük lehet a könyvjutalomra, ha a következő pályázaton részletesebben számolnak be a nyári vakációról.

Bár fiz könyv volt kitűzve, a kiadóbácsi buzdításul megpótolja a tizet még tizeneggyel. Egyben kihirdetem a pályázatot a következő nyári vakáció beszámolójára is. Első sorbar arról kell beszámolni, hogy a megérdemelt pihenő mellett, ki *miféle hasznos munkát végzett otthon vagy a mezőn, szóval a gazdaságban, vagy valamely mesterségben vagy üzletben.* Aki utazott, hol, merre járt, utaztában mit látott, mi tanulságosat tapasztalt. Természetesen, a megírás mikéntje is fontos.

A pályaművek beküldésének *határideje 1924 október vége, az eredményt pedig a karácsonyi számban fogom közzé tenni.* Jutalmul megint 10 könyvet tűzök ki. Meg vagyok győződve, hogy ezuttal jóval többen vesztek részt a pályázatban, nem csak a jutalomért, hanem azért is, mert ezzel valóban mindenképpen igen hasznos munkát végeztek.

(Kisbacon)

Elek nagyapó.

A Cimbora könyvosztályánál az alábbi ifjusági könyvek kaphatók:

Benedek Elek: Galambok elbeszélések . . .	65 lei.
" " Oh szép ifjuságom, regény . . .	55 lei.
Esopus: Háromszáz meséje	120 lei.
Gaal Mózes: Az utoisó lantos	55 lei.
" " Három kenyeres pajtás	65 lei.
Kertész Mihály: Szökés a teknőben, diákregény	75 lei.
May Károly: Skipetárok földjén	130 lei.
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig . . .	170 lei.
Szondy György: Börme, regény	80 lei.
Twain Mark: Tamás urfi mint detektív	105 lei.
Verne Gyula: Utazás a hold körül	130 lei.

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése, vagy pedig utánvétellel a Cimbora képes heteli gyermeklap kiadóhivatala, Szatmár szállítja.

Öcsike és Pufi örök haragja.

Hogy öcsike ki és mi, azt ti már jól tudjátok, de hogy ki legyen Pufi, azt már aligha. Meséltem ugyan valamikor, réges régen, Pufiról is, de ez oly rég volt, hogy magam sem tudom, mikor. Hogy sokat ne törjétek a fejetekeket, egyszerűen bejelentem, hogy Pufi a Stánci néni kutyája. Azé a kedves Stánci nénié, aki minden nyáron ellátogat Öcsikékhez, hol a Balaton partján, hol meg Kisbaconban. Minden nyáron felfogadja, hogy többet nem látogat el, sem a Balaton mellé, sem Kisbaconba, mert Öcsike mindég megréfálja, de Stánci néni nem tud sokáig haragot tartani s a következő nyárra mindig kibékül.

De, most beszéljünk a Pufi kutyáról. Csudálos, hogy Öcsikét minden állat szereti, mint ahogy ő is szereti az állatokat, egyes egyedül Pufi nem, magam sem tudom hamarosan, hogy miért. Ugy halványan emlékszem arra, hogy volt egyszer Öcsikének egy kedvenc cicája, ezt a Pufi folyton üldözte s a cica csak annak köszönhetette az életét, hogy nagyapó kertjében csaknem minden lépés távolságra van egy fa, s így Pufi a cicát sosem tudta a karmai közé keríteni. A cicának ez az örökös üldözése szörnyű haragra lobbantotta Öcsikét, nem is titkolta a haragját, amit az okos Pufi észrevett, s természetesen, a haragra haraggal válaszolt. Egy szó, mint száz, Öcsike és Pufi örökharagot fogadtak, de nem olyan örökharagot, mint amelyet ti szoktatok, kislányok, hogy az örökharag rendszerint egy óra hosszat sem tart. Ez igazi örökharag, amely évek óta tart, s úgy látszik, sohasem is lesz vége. A szemtelen Pufi ugyanis nem elégedett meg azzal, hogy a szegény cicát fára szalassza, de ahol látta Öcsikét, neki is neki iramodott s bizony akárhányszor úgy mentette meg Öcsike a nadrája épségét, hogy követte a cica példáját s ő is egy-ettő felmászott a fára.

amikor egy olyan almafára menekült, amelynek csaknem a földig ért az ága, — most majd becsületre tanítlak. Ez a becsületretanítás az Öcsike nyelvén azt jelenti, hogy »nadselü« gondolata támadt. Öcsike rápattant, akárcsak egy paripára, egy földig hajló ágra, s biztatta Pufit: jere, Pufi, jere, s közben egészen a földig lenyomta a hajlós ágat. Amint lenyomta, Pufi esze nélkül kapott az ág után, mintha felakart volna mászni ezen az ágon, de hajh, mi történt! Az ág hegyes vége beleakadt a Pufi nyakszijjába. — Ahá, megvagy! ujjongott Öcsike, aztán szép lassan leereszkedett a földre, s ahogy ereszkedett lefelé ő, úgy emelkedett fölfelé Pufi.

Hopp, már lent van Öcsike, fent az ágon lóg szegény Pufi s ez nem elég, még biztatja is Öcsike!

— Hinta palinta, hinta palinta!

És akarta, nem akarta szegény Pufi, hát bizony ő hinta-palintázott, de nem ám jó kedvéből, mint ahogy ti szoktatok hintázni, gyerekek.

— Megállj, Pufi, — mondta egyszer Öcsike,

S még ez sem volt elég Öcsikének, még szemérmesülést is mutatott Pufinak, amivel azt akarta

tudtára adni: látod, látod, Pufi, mégis csak több eszem van neked, mint neked. Nekem van nadselü gondolatom, neked meg nincs.

Azzal szépen vissza sétált a házba, s mondanom se kell, Pufi is csakhamar le hinta-palintázott a földre, kutya baja sem történt az

ebadtának. Hanem az örökharag csak ezután kezdődött még igazán. Megindult a rettenetes harc és háboru Öcsike és Pufi között, amiről majd más alkalommal mesélek nektek.

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

A zöld elefánt története.

(Regény a diákéletből)

— Irta: FÁBIÁN GYULA —

TIZEDIK FEJEZET.

Az intézetben igazi detektív jelenik meg. Keresi a zöld elefántot. A nyomozás szálai Kása felé vezetnek. Holmes lopta el a zöld elefántot?

Nagy izgalom tartotta fogva az egész intézetet.

Az egyik tíz percben egy ur jelent meg a folyosón. Az István szolgálával beszélt, aki fölki-sérte az emeletre, az igazgatói irodába. Amikor a pedellus lejött, nagyon titokzatos arcot vágott. A diákok kérdéseire csak hideg tartózkodással felelt.

— Ez egy detektív. Pedig szabósegédnek néztem! Akkora Ádám-csutkája van, mint egy káposzta-torzsa. Egy elefánt szökött el valahon-nét és azt keresi itt az iskolában. Én nem lát-tam itt elefántot. Légy az van elég. De elefánt!

A második osztályosokon vett legjobban erőt a kíváncsiság. Beszéltek, kérdeztek, plety-káztak jobbra-balra.

— Te Grünbaum! Neked kell a dologról tudni valamit. A te bélyegedről van szó.

— Hát igen. Tudok róla. Én beszéltem a papával a bélyegről. Elvégre is tízmilliárdos va-gyontárgy! Ez nem tréfa. A papa fölment a rend-őrségre. Panaszt emelt. Ott mindent jegyző-könyvbe vettek. Tegnap nálunk volt a detektív, egy igazi detektív, engem kihallgatott, minden-félét kérdezett és kijelentette; hogy már ő tudja, ki a tolvaj? Azt mondta, hogy egy minden háj-jal megkent ravasz fickó, aki végre hurokra kerül.

— Mit szólsz ehhez, Matyi? — kérdezte Krausz Simi.

— Hát hiszen, jól van. Ugy is való, hogy a detektív keresse meg az ellopott vagyontár-gyakat. Azért fizetik és ezt neki illik is meg-szolgálni. Ez a mestersége.

— Igen is. A detektív keres és talál is, — szólt Grünbaum és szurósan nézett Matyira. — Megtalálja a tolvajt. Az igazi ravasz tolvajt. De te ennek nem fogsz majd örülni!

— Engem nem érdekel a dolog. Sajnálom, hogy egyáltalában foglalkoztam vele. — Söhaj-tott. — Nekem közömbös az egész elefánthis-tória, csak már el tudnám felejtani.

— Nagyon kedves vagy. Mennyit törődteél az én bélyegemmel és most egyszerre nem ér-dekel, amikor egy igazi detektív keresi.

— Mondom, nem érdekel . . .

Ezalatt a detektív bekopogtatott Rákoss igazgató urhoz. Bemutakozott.

— Tessék helyet foglalni. Mivel szolgál-hatok?

— Egy nagyon szomorú ügyben jelentem meg. Hivatalosan. Bocsánatot kérek. Az ügy a következő: Grünbaum ur, helybeli fehérmű-tisztítő cég tulajdonosa jelentést tett a rendőr-ségen, hogy a fiának (második osztályos) itt az iskolában eltűnt egy nagyon drága külföldi bé-lyege. Én alaposan utána néztem a dolognak és száraz tárgyilagossággal a következőket állapi-tottam meg: Kása Máttyás, Grünbaum szom-zédja, az egyik tíz percben pokoli büzt ger-jesztett. Csapó tanár ur kénytelen volt az osztályt kiküldeni és szellőztetni. A szellőztetést Krausz végezte. Ezután az óra után a zöld ele-fántos drága bélyeg eltűnt. Kása vállalkozott, hogy a lopást kinyomozza. Először Krausz Sá-muel vette gyanuba, kicsalta a szőlőhegyre és ott a legkөрmönfontabb módon vallatta és rá akarta fogni a lopást. Amikor ez nem sikerült, akkor nem átalította magára Csapó tanár urra hárítani a gyanút. Szándékosan kell mondanom, hogy hárítani.

— Ön azt hiszi, hogy Kása lenne a tolvaj?

— Tudom. Ő gerjesztette a büzt! Miért tette? Hogy a büz sötét leple alatt elkövesse a gonosztettet. Detektív komédiát eszelt ki és ját-szott meg, hogy magáról elterelje a gyanút és ő ezalatt kajánul mosolyogva élvezi bűnének gyümölcsét — a zöld elefántot.

— Mi a kívánsága?

— Letartóztatom Kása Máttyás második osztályu reáliskolai tanulót és beviszem a rend-őrségre.

— Ön ezt nem teheti meg. Tessék tuda-másul venni, hogy az iskola kis államhoz ha-sonlít, amelynek belügyeibe semmitféle profán hatóságnak beleszólása nincs. Ön panaszt emelt Kása Máttyás ellen lopás gyanuja címén. Ön ezt hivatalból tette. Én ezt tudomásul veszem. Az ügyet megvizsgálom, tanári szék elé állítom, a tanári szék az ítéletet meghozza és én erről az ítéletről a rendőrséget jegyzőkönyvi kivonat-ban értesíteni fogom. Ha mi itt Kása Máttyást bűnösnek találjuk, akkor ön Kása Máttyás volt

reáliskolai tanulót elfoghatja, becsukhatja, tehet vele, amit akar, mert nem a mi iskolánk növendéke többé. Magamat ajánlom. . . .

A detektív tisztelettel köszönt és távozott.

Rákos igazgató ur csöngetett. István pedellus fölrohant az irodába.

— Parancsol igazgató ur?

— Küldje föl Kása Máttyás második osztályu tanulót.

A következő pillanatban Matyi szepegeve állott az igazgató ur előtt.

— Kása Máttyás. Sulyos, nagyon sulyos vádat emelt a rendőrség ellened. Azzal gyanúsítanak, hogy te eltulajdonítottad Grünbaum szomszédod értékes indiai bélyegét. Mivel mented magadat?

Matyi arca hamuszínü lett. Ezt nem várta volna. Egész teste elszibbadt. A szive majdnem halhatóan kalapált. A halántéka lüktetett, az ájulás környékezte. — Istenem! jól hallott-e? Álmodik? . . . Nem. Itt áll az igazgatói irodában, hallja az óra keztyegését, a mutatók fél tizenkettőt mutatnak. Ez nem álom. Most mondták a szemébe, hogy ő tolvaj, ellopta a más tulajdonát, a rendőrség keresi. Csak nyögni tudott.

— Igazgató ur, én ártatlan vagyok. . . .

— Ahogy itt állasz előttem sápadt arccal és zavart szemekkel, kénytelen vagyok rólad rosszat gondolni. Ide figyelj! Holnap délután négy órakor megjelenesz majd a tanári szoba előtt. Konferenciát tartunk. Ügyedet megvizsgáljuk és ebben határozunk. Megértetted?

— Igen kérem

— Elmehetsz. . . .

Szegény Matyi maga sem tudta, hogyan került ki az irodából. Lement a lépcsőn. Nem is gondolt arra, hogy visszamenjen az osztályba. Nem léphet ő oda többé. Nem ülhet le kedves padjába, nem hallhatja a pajtásai vidám zsváját, a tanárok komoly hangját, az István csengőjének ezüstös csilingelését. Holnap este már kicsapott diák lesz, akit kiszolgáltának a rendőrségnek. Aztán ki tudja, mi lesz?

Szinte félholtan támolgott ki az intézet kapuján. — Hová menjen? Haza? Mit szól majd szegény özvegy édes anyja, aki őt úgy imádja és akit ő is annyira szeret. Nem. Nem mehet haza. El innen, — el! Akárhová. . . .

A következő tizpercben sok dolga volt István bácsinak. A köröző könyvet vitte egyik tanártól a másikhoz aláírás végett.

«Szives tudomásul! Holnap délután négy órakor fegyelmi ügyből kifolyólag rendkívüli tanári értekezlet tartatik.»

István bácsi fölkereste még Grünbaum és Krausz második osztályu tanulókat és közölte velük, hogy holnap délután négy órára a tanári szék elé idéztetnek, ahol őket mint tanukat szintén kihallgatják.

Egy pillanat alatt befutotta az ujság az

egész iskolát: Kása Máttyás bélyegét lopott, mindenféle csinyt követett el, holnap délután négy órakor konferencia lesz, amelyiken határoznak az ügyében. Bizonyosan kicsapják. . . .

A tanári szobában az igazgató ur informálta a kollegákat az esetről. — Neki nincs még véleménye a dologról; neki tetszett eddig mindik a Kása Matyi csinos, egészséges vidám képe, dehát a detektív olyan nagyon határozottan állítja, hogy tolvaj. Részéről nem hiszi, hogy ilyesmi történhetett volna. De a látszat nagyon Kása ellen van. Majd a holnapi konferencia kideríti a dolgot. Kéri az urakat, gondolkozzanak az ügy fölött.

A tanárok véleménye nagyon megoszlott. Egyesek mosolyogtak, — gyerekcsiny az egész, — mások nagyon kardoskodtak, hogy itt az alkalom a rettenő példaadásra. Egészben véve a hangulat nagyon Kása ellen irányult. A legtöbben megvoltak győződve Kása bűnösségéről.

— Ki kell adni a rendőrségnek — mondogatták a legtöbben. — Minek foglalkozunk ilyesmivel?

Csapó tanár ur nagyon rossz kedvü volt.

Csalódott. Nagyon csalódott. Hiába, nem szabad a mai világon jószívűnek lenni! Lám, ez a Kása milyen elvetemült! Milyen csinyeket követett el, őt magát is hogy megcsufolta és egy kevés sirással mégis rászedte. Szabadon bocsájtotta, futni engedte. Másnap pedig már a csendőrség vette kezébe az ügyet Haragos volt. Szégyelte magát, hogy egy kis diák úgy rászedte.

— Hej, nem is hiszek én többet azoknak a huncut diákoknak. . . . Kimentem magamat a holnapi konferenciáról. Csak verjék el jól azon a haszontalan gyermekén a port, ahogy megérdemli.

(Folytatása következik.)

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Mayer Lajos Székelyhid. Előfizetése f. évi VII. 1-én jár le. — Finkelstein Irén Arad. Előfizetési hátralé a m. évi IX. 1-től f. évi VII. 1-ig 200 lei. Cimszallagját javítottuk. — Balogh Pál és Zoltán Huedin. Irják meg a pontos címüket, mert a posta necunocut megjegyzéssel visszaküldi a Cimborát. — Krizbai Laci és Sári Utoara. Miért küldék vissza a nyereménykönyvet? — Kiss Irén, Aladár és Manci Targu Secuesc. Ugyanazt üzenjük amit Krizbai Laci és Sárinak. — Antal József Tekerőpaták. Előfizetési díja f. évi június hó 30-ig ki van egyenlítve. A lapot kívánságára VII. 1-én beszüntetjük. — Fazakas József, Kovászna. A beküldött 130 leiel előfizetési díja f. évi IV. 1-től X. 1-ig ki van egyenlítve. — Oláh Erzsébet, Temesvár. Előfizetési díja május hó 1-én lejárt. A 17. számot pótoltuk.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Weiszer László, Presov. Az átfutalt 15 ck.-át a Cimborá április 1-től július 1-ig terjedő előfizetési díjánhent használtuk fel. — Községi gimnázium Ifjusági könyvtára. A beküldött 18000 mk.-ával előfizetési díjuk ez év december 31-ig ki van egyenlítve. — Friedler Cornél, Pezinok. Az átfutalt 30 ck.-ával előfizetési díja f. évi december hó 31-ig ki van egyenlítve. — Heim Ilonka, Bratislava. A Cimborát címére megszakítás nélkül küldtük, de a posta refour jelzéssel visszaküldte. Eddigi címzésünkben 40. házszámot írtunk valószínű ez az oka, hogy a posta visszaküldte a példányokat. A 18., 19., 20., 21. és 22. számot ma elküldtük és kérjük, ha hiányzik még valamelyik szám, sziveskedjék velünk közölni, hogy megküldhessük.

A csere.

Irta: HOLSTEIN MÁRIA.

Danika szegény falusi fiú, akkora, mint az öklöm. Lehet, hogy valamivel nagyobb, de nem sokkal. Azért úgy olvas, mint egy pap, gyönyörűség hallgatni. Csak az a szomorúsága, hogy nincs miből olvasnia. A tanítóbácsi adott egy meséskönyvet, de annak olyan gyorsan a végére ért, hogy csoda.

No, de a jó Isten mindent bölcsen igazgat. Most is úgy intézte, hogy mellette ült a jegyzőék fia: Palika, akinek nagyon sok könyvet vettek, de ő beléjük se nézett, mindig Danikával olvastatta el.

Legszebb volt, amit az angyal hozott: aranyhajú tündérek táncoltak benne, virágok mosolyogtak, füvek hajladoztak, a kék levegőben törpék lovagoltak ezüst szakállukon s fitytyet hánytak a berzenkedő óriásoknak.

Hát ezt szerette legjobban Danika, elolvasta volna százszor egymásután. Még álmában is mondogatta és mindig arról gondolkozott, hogyha neki olyan könyve lenne, mint a Palika karácsonyi ajándéka, milyen boldog is volna.

Egyik délután korán felmentek az iskolába. Danika olvasott, Palika hallgatta és nézte kis társát. Egyszer csak látja, hogy a zsebéből szép piros fanyelű bicsak kukucskál ki.

Majdnem kiáltott örömben, de mivel Danika éppen ott olvasta a mesét, amikor Mákszem Pista verekedett az óriás királlyal, hát jobbnak látta hallgatni. A kis felolvasó úgy kipirult, olyan hangosan magyarázott, mintha ő maga is birkóznék. Ha megzavarta volna Palika, az óriásnak szánt ütletet véletlenül még ő kapja. Ezt jól meggondolta s így várt, míg az óriás térden állva könyörgött kegyelemért s a tündérek Pistát az óriások királyává koronázták. Danika öröme nem ismert határt. Most már lehet, gondolta Palika s meg is szólalt nyomban.

- Jaj, de szép bicskad van. Kitől kaptad?
- Vásártól.
- Add nekem!
- Mit adsz érte?
- Egy gombot.
- Nem kell!
- Azt az aranyat, amelyiknek füle is van.

Tudod, amelyikkel annyit nyertem.

- Nem kell.
- Hát akkor a bőrlabdámat.
- Az se kell. Add ezt a könyvet.
- Nem lehet: az angyal hozta.

No, hát nem is kell. A bicskámval vágok egy fűzfa vesszőt és csinállok belőle aranyipót, bele fuvok s csak ott terem Mákszem Pista az óriásaival. Hoz ő nekem olyan könyvet, hogy a lapja tiszta ezüsből lessz és igazi tündérek lesznek benne. A tündérek adnak egy parittyát, amivel lelövöm a farkast, amelyik elvitte a Karikás Jankó bárányát.

Palika tátott szájjal hallgatta s csak még jobban kívánta a fanyelű bicskát.

Danika büszkén hátra vetette a fejét s indult kifelé.

Palika megkapta az ujjasát, hogy el ne menjen. Ugy érezte, hogy ha kiviszi a bicskát, többet sohasem látja.

— Csak egy napra add nekem!

— Jó, de te is add holnapig a könyvet!

Palika gondolkozott, gondolkozott, végre is abban állapodott meg, hogy egy napért csak nem haragszik meg sem az anyukája, sem az angyal.

Átnyujtotta a könyvet, Pista a bicskát. Mindketten nagyon megigérték, hogy vigyáznak rá, aztán helyükre ültek, mert jött a tanító bácsi.

Aliq várták, hogy hazamenjenek és élvezhessék új tulajdonukat.

A tanításra egyik sem figyelt. A tanító bácsi nagyon csodálkozott, mert ez még sohase történt meg. Meg is szólította őket.

Tanítás után hazamentek. Palika elbujt s nagy élvezettel vagdosta a vajás kenyeret. Hogy miért bujt el?

Mert az anyukája mindig arra tanította, hogy nem gyermek kezébe való a kés.

Amikor a vajás kenyeret bekebelezte, gondolkozott, hogy mit csináljon. Eszébe jutott a fűzfásip. Megpróbálja, hátha igaza volt Danikának.

Kiosont a kiskapun, elballagott a patak partjára. Ott zöldeltek a szép új fűzfahajtások, csak az a baj, hogy egyik igen vékony volt, a másik igen vastag.

Palika ment, ment. Már olyan messze jutott, hogy a falut se látta, mert a patak nagy csörgedéssel hegy mögé kanyarodott.

Vándorunk megszeppent, de már vissza nem térhetett, mert éppen most fedezett fel egy jó sipnak való ágat. Csak nem hátrál meg?

Leült a fa alá s hozzá kezdett a munkához. De nem ment. Hiába, ki-ki a maga mesterségét érti. Ő még sohase csinált effélét, még a bicskát se fogta jól. Egyiket a másik után rontotta el, míg végre jól elvágta az ujját.

— Jaj, anyuka! — kiáltott ijedten, hát akkor látja, hogy nincs otthon.

Az alkony már leszállt. Köröskörül félelmesen meredeztek a csonka füvek s restelmesen integettek. A zajosan csobogó patakából, haragos csillagszemek tüzeltek felé.

— Rosszat tettél, nem sajnálunk, — sugta az estéli hűvös szél.

A közeli erdőből mintha ágak reccsenését hallaná.

— Jaj, Istenem, a farkas, pedig még nem kaptam meg a tündérek parittyáját! — gondolta ijedten s azzal eszeveszett futásnak eredt.

Szedte a lábát, ahogy csak birta. Hogy minél messzebb legyen az erdtől, eltért a patak folyásától. Egyszer csak nagy sötét pusztaságon találta magát, már azt se tudta merre kell mennie. Megállt, irtózáttal nézett körül. Sehol egy élő lény csak a denevérek csaptak el mellette s valahonnan rémes bagolyhuhogás hallszott. Jó távol tűz pislogott.

— Ott bizonyosan emberek vannak. De hátha rablók s őt elfogják? Vagy éppen óriások, akik birokra hívják, mint a mesében.

Mindegy, gondolta, akárki, de nem farkas, már ő csak odamegy.

Nagy szivdobogva közeledett is a tűzhöz. Egyszer csak mérges kutyaugatás üti meg a fülét. Ujabb félelem...

No, de hála Istennek, nemsokára jólismert hang kiáltotta:

— Bundás, ne! Hogy a farkasok egyenek meg!

— Ni-ni, hiszen ez Karikás Jankó! Palika bátran a tűzhöz lépett s szerencsés jóestét kívánt.

— Hát az urfit mi szél hozta erre? — rikkantott Jankóbá!

— Én biz' eltévedtem s nem tudok hazamenni. — Azt hittem, az urfi is vándorolni indult, mint ez! — Ni, Danika! Hát te mit csinálsz itt?

Danika szomoruan gubbasztott a tűz mellett s nagy keservenen mondta:

— Megyek világgá. Elveszték a libák.

— Szegény Danika! — sajnálkozott jó szívvel Palika.

— Miért is addad ide a könyvet? Nesze, visszaadom. Ez csinálta a bajt. Olvastam s nem vigyáztam eléggé.

— Megverték?

— Haza se mentem.

— Pedig bocsánatot kellett volna kérned. Én is rosszat tettem, mert szó nélkül eljöttem, de azért hazamennék, csak elvesztettem az utat.

— Bizony, fiam, nagyon megijesztettél, de megbocsátok, mert látom, beismered hibádat.

A gyermekek, megfordultak, hát a Palika apja állott a hátuk mögött. Észre se vették, hogy jött, pedig a kutya ugancsak ugattak.

Palika könnyezve ölelte meg jó édesapját. Aztán sirva beszélt el a bicsok történetét, amit azonnal vissza is adott Danikának.

A jegyző elővette zsebkendőjét s szeretettel törülgette meg kis fia véres kezét s bekötötte.

Aztán Danikához fordult:

— Most te is hazajössz, szüleid aggódnak érted! Azt hittük, együtt mentetek valahova.

— Elveszték a libáim, — siránkozott Danika.

— Dehogy veszték. Azok nem olvastak meséskönyvet, hanem szépen hazamentek.

— Hazamentek? Hát nem veszték el? — Danika még most is alig hitte.

A Palika apja megajándékozta Jankó bácsit, aztán a két gyermeket kézen fogta s indult velök hazafelé. Bodri kutyaájuk vezette a társaságot, mert hát ő fedezte fel a gyermekek nyo-

mát. Kap is érte holnap akkora csontot, hogy estig lesz mit rágjon.

Karikás Jankó is elkísérte egy darabig vendégeit. Közbe erős meggyőződéssel mondta Palikának: Tudom, bizonyosan, az urfiék se cserberélnek többet. Látják-e ezt a botot? El nem cserélném a király pálcájával, mert én csak evvel szoktam bálni, a máséval bizonyosan bajba jutnék. Adjon Isten nyugodalmas jóccakát! — azzal visszafordult.

Távolból a báránycsapat álmosan bucsut bégettek. A csillagok ezrei örködve ragyogtak utjokra. A kis patak ezüstösen villant elő a homályból s csacsogva vezette a gyermekeket édesanyjuk karjaiba, akik aggódva várakoztak a kert alján.

FÜRDŐSZAPPAN
világhíres

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Verses-rejtvény.

— Beküldte: Munk Olga. —

TE Klári vagy, ÉN meg Olgi,
Szomszéd lányok, jó barátok,
Ugy eljászunk napról napra,
Semmi gondunk sincsen rátok.
Egy betűcskét vess közénk most
Ez kösse meg a két tagot,
Mi elfününk, én is, te is,
És nyersz egy hasznos állatot.

Pótló-rejtvény.

— Beküldte: Marty Laci. —

— ák	— ár
— r	— ng
— os	— ín
— rom	— or
— ó	— orr
— ma	— im

Egy nemrég meghalt író neve.

Számtani rejtvények.

— beküldte: Springer István. —

János 3-szor olyan idős, mint Péter, 10 év mulva János 6 évvel idősebb, mint Péter. Hány éves János és Péter?

— Beküldte: Szilágyi László. —

Egy ember azt kérdezte egy fiutól, hogy hány éves. Azt felelte, hogy: az anyám kétszer olyan idős, mint én, az apám háromszor. Hány éves volt a fiu?

Szórejtvény.

— Beküldte: Halmi István. —

Eszünk — Iszunk.

Névjegyrejtvény.

— Beküldte: Mayer Ferenc. —

BARÓTI MÁRTON

Mi ennek az urnak a foglalkozása?

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Mlabacson, (Bajani Mici) u. p. Nagybacson, (Bajani Mar) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Piros pünkösdi napján szeretettel gondol reátok nagyapó s egyben kéréssel is fordul hozzátok, kedves unokáim. Panaszokdó levelet kaptam ugyanis a kiadóba cíttől, hogy közületek igen sokan hátrálékban vannak az ujság árával, holott ő pontosan küldi az ujságot. Hogy pontosan küldhesse, ő neki pontosan kell fizetnie a szeretlen drága papirost és a nyomdai munkát, nemkülönben az írók, rajzolók tiszteletdíját, már pedig mindez nehéz dolog, ha előfizetési hátrálékban állandóan nagy összeg van kint. Jól tudom én, hogy ma nagy áldozatot kell hoznia minden szülőnek gyermekei nevelésére, súlyos gondok nehezdednek rájuk, de ugy-e, igaza van a kiadóba cíttnek is, amikor az ő pontosságával szemben lehető pontosságot kíván? Szeretem hinni, hogy születeket nem bántja, ha tolmácsolom a kiadóba cítt panaszát. Ehhez a tolmácsoláshoz tán jogom is van, mert én igazán jóformán minden órámat nektek szentelem, s legfőbb gondom, hogy a kiadóba cítt nagy áldozatkésztségének segítségével, hétről-hétre a lehető legjobb ujságot adjam a Ti kezetekbe. Szeretelért szeretet pontosságért pontosság: ennyi és nem több a nagyapó kívánsága!

Horgos Ica Ds. Az iskolából hazamenet azzal az örömhírrrel fogadtott anyád, hogy megjött a Cimborá s vele a nyert könyv. Most már egész kis könyvtárad van s remélem, hogy idővel a kis könyvtárból nagy könyvtár lesz, így aztán sok jó barátod is lesz. A kiadóba cítt majd küld ulványát, ha lejárt az előfizetésed. — Fejér István Sepsiszentgyörgy Nem hanyagságból, hanem befogséged miatt nem írál olyan régen. Örömmel látom, hogy már jobban vagy és ig red, hogy ezentul szorgalmasabban fogsz írni. Azt még nem tudom, hogy mikor megyek Szentgyörgyre, de rendszerint az esti vonattal érkezem, akkor pedig te nem várhatz ott engem. Majd lesz alkalomunk anélkül is a találkozásra. Minden esetre igen jól esett, hogy még az állomásra is kijáradsz, annyira várod nagyapót. — Citrom Andor Nagyborsnyó. Most találkozm először a neveddel, szóval, új unoka vagy. Az irásoddal megvagyok elégedve, de ezután lev-let is várok tőled, nem csak megfejtést. — Cimbalmos Anna Szárhegy. Ugyanezt üzenem neked is. — Fínkei Bözsi Máramarosziget. Te is új unoka vagy és ígéréd, hogy ezentul szorgalmasan írsz. Hát csak írjál, szívesen látom leveleidet. — Treitl Imre. Kő zón m a kérdésedet, jól teit az időm Budapesten. Te azonban nemcsak a Kukta Jankó levelet felejtetted megírni, hanem azt is, hogy hol kelt a leveled. Ezt pótolod, annál is inkább, mert a kiadóba cítt csak úgy küldheti meg az 1. és 2. számot. A névrejtvényedet közlöm, a kockarejtvényedet nem, mert ebben benne van az én nevem is. Azzal pedig előgszer találkoztok rejtvény nélkül is. — Winkler Testvérek Nagyvárad. Kisbacson helyett Szatmárra küldtetek a 13. szám rejtvényeiket a megfejtésé, le is készték alaposan. Ebből jövőre venjátok le a tanulságot. — Strömpe Lili Balaszeri. Csak most kezdted olvasni a Cimborát s már is sok rejtvényt fejtettél meg, csak az a baj, hogy ezek már régi rejtvények. Ezután idejében küld be a rejtvény megfejtéseket s egyben közöld velem, hogy mi Balaszeri magyar neve. — Mayer Maci és Ocsi Székelyhid. Régi kedves unokáim vagytok s a kéréseteket, nagy sajnálatomra, mégsem teljesíthetem. Azt kérietek ugyanis, hogy küldjek nektek egy könnyű, szép szindarabot, de ne tegyem bele minden Cimborába, csak a tiektebe. E kérésnek teljesítése lehetef enység, de nem is értem, hogy miért kell nektek olyan szindarab, amely csak nektek lenne meg. A kiadóba cítt értesít, hogy mikor jár le az előfizetésetek. Nóbik József és Szűcs Sándor Margitta. A margittal ref. iskola tanuló nyevben üdvözlítek nagyapót. Örömmel látom, hogy már számos iskolába jár a Cimborá s így a szegényebb sorsu unokák sem nélkülölök a Cimborá lelki táplálékát. Szeretettel gondolok reátok. — Míglicz Sára Margitta. Nóbik Eleonórával együtt fejtettétek meg a rejtvényeket, de szerettem volna, ha levelet is írtok. Az irásoddal megvagyok elégedve, éppen azért várom a leveledef s várom a Nóbik Eleonóráé is. Szeretek közelebből megismerkedni unokáimmal. — Jelinek Győző Marosvásárhely. Jó a sakkrejtvényed, ellenben a 15. 16. sz. rejtvények megfejtésével lekésztél. Azt kérded, ha valaki ír elfogadható elbészélést, közlöm-e a Cimborában? Hogyne közölném! — Szilvássy Károly Szinérváralja. Amint a 19. számban olvashatad, a kiadóba cítt szegénységredre való tekintetfel olecsobban adja neked a Cimborát. Ha előfizetésed is üjítesz, akkor meginyen hozzájuthatsz. Nagy gyönyörű-éggel olvastam a leveledef, nemcsak azért mert látom, hogy minden sora szivedből fakad, de azért is, mert helyesen írsz. Kár, hogy szegénységed miatt nem folytathatod a tanulást, de viszont igen helyesen teszed, hogy ipai pályára mégy, mert ezen a pályán is tovább művelhed magadat, az országnak pedig művelt iparosokra nagy szüksége van. Ha feheted, írjál ezután tintával, mert a ceruzírás könnyen elmosódik s e miatt próbetűs rejtvényelden nehez eligazodni. Ha a kiadóhivatálnak akarsz írni, így kell címezni a levelet: Cimborá kiadóhivatala Szatmáre (Szatmár).

LEGSZEBB
LEGJOBB
LEGOLOSÓBB

KLISÉKET

a kolozsvári Minerva R.-T. cinkografiai műintézete készíti.

Megrendeléseket felvesz a központi iroda

CLUJ-KOLOZSVÁR
Str. Regina Maria 1.

Hegedűs Lili Nagyvárád. Most irsz először s azt kérdeid, szabad-e így szólítani engem: Kedves nagyapó! Nemcsak hogy szabad, de nem is esnék jól, ha másként szóló anél. Így szólhatnak meg engem még a nagymamák is. Azt elhiszem, hogy nehezen jutsz hozzá a levélíráshoz, ha minden tárgyat románul tanulsz, s azonkívül sok zongoraleckéd is van. De azért látom, jut időd a Cimbora olvasására s valószínűleg szerint unalmas volna nélküle olykor, amikor már megtanultad a leckédet. Hogy legjobban tiszti a Tamás érdeklődik, amelyet apukád szokott neked megmagyarázni, ez már nagy homolyságra vall. Anyukád és apukád dözölését szeretettel viszonzom. — Goldberger Ernő Temesvár. Megfejtetted mind a rejtvényeket, de főbbet nem írhatok, mert vendég jött, de mégis írtál annyit, hogy egyszerű csököd Elek nagyapó kezét látod, látod, sokkal többet írtál, mint ahogy magad gondold. — Győröszi Majduska Felsőréna. Panaszokod, hogy rendellenül kapod az újságot, pedig szeretnéd beköszölni. Nem írod meg azonban, hogy melyik számok hiányoznak, e nélkül pedig a kiadóbácsit nem pótolhatja. Értésítettem a kiadóbácsit, hogy a Cimboraért járó összeget, június 30-ig befogod küldeni. — Csillag László Kézdivásárhely. A miatt nem írtál mostanában, mert a husvétii vakációban Sepsiszentgyörgyön voltál. Minden esetre jobb, hogy e miatt nem írtál, mintha betegség akadályozott volna meg, bár, ha jól tudom, Szentgyörgyön is lehet kopni föllet, tintát és papírosát. Eltaláltam-e? — Martinovits Viktor Arad. Minthogy válaszbélyeg küldtél, levélben is megírtam neked, hogy küldhetsz verset is, rejtvényt is. — Perle Hermina és Rózi Máramarossziget. Ha eddig még nem kaptatok választ a leveleitekre, ez vagy azt jelenti, hogy leveleiteket nem kaptam meg, vagy nem írtatok olyasmit, amire válaszolni kellett volna. De ugy emlékszem, hogy találkoztam már a nevetekkel és válaszoltam is. A rejtvényeket szorra kerül. — Finkelstein Irén Arad. A IV. polgáriába jársz, szíveskedjél meg, mégis oly nagyon érdekel a Cimbora, különösen a „Tamás érdeklődik”, hogy minden hétfőn-keddén, örömtől repes a szíved, amikor becsenget a postás, kezében lobogtatva az általad oly végtelenül szeretett Cimbora-t. Nagy meglepődéssel olvastam e vallomásodat, mert a te vallomásod is a mellett tanuskodik, hogy helyes uton jártok akkor, amikor úgy szerkesztet a Cimbora-t, hogy abban mindenkor gyermek megtalálja a Cimbora-t. A Kult. Jankó levedel nem késett le, a kiadóbácsit pedig majd értesít a hátrálékútl, s az újságot a te nevedre fogja küldeni. Szöveid dözölését szeretettel viszonzom. — Gáman Ellus és Zolt Marosvásárhely. Csudalom, hogy nem értesítetted, vajjon jök-e a rejtvényeid, vagy nem, hiszen nektek gyakran írtam. De nem lehetetlen, hogy éppen azt a leveleiteket nem kaptam meg, amelyben rejtvényt küldtél. A most küldött számrejtvény sorra kerül. Budapestre sz veszen elviletek volna fiteket a zsebemben, csak hogy bizony nagyapóknak sincs olyan mély zsebe, hogy abban ti elférjete. Majd emlétek ti oda a nagypapó zsebébe nélkül is, ha nagyobbak lesztek. — Rosenzweig László Nagyvárád. Te és ösöd új olvasóivagytok a Cimbora-nak s kérlek, vegyete be fiteket is unokám sorába. Könnyű ezt a kérést teljesítenem, hiszen ha a Jő Pajtásnak is olvasója voltál, akkor már régi unokám vagy. A gyermekszótár részére küldött szavakat közelni fogom s hiszem, hogy mindazok az olvasóitársaid, ahinek apró festvérekük vannak, hűlnek be gyermekszavakat é: lassankint egy igen érdekes gyermekszótár gyűl össze a Cimbora-ban. — Márk Sándor Marosvásárhely. Örömmel látlak unokám seregében s várom további leveleidet. — Nemes Béla és Zolt Máramarossziget. Kellemsen lepeit meg a küldött családi-kép. Igazán szép család a ti családodok. Tarison meg az lsten születeknek az öröme, ahinek tolmácsoljátok a kedves figyelemért hálás köszönetemet. — Lebovits Sándor Máramarossziget. Örövendek, hogy helyreállott az egészséged, de az írásodon még látszik, hogy beteg voltál. A rejtvényeden e miatt nehezen lehet eligazodni, de annyit kivettem belőle, hogy Ulászló a megfejtése, aki azonban nem volt magyar király, amint te gondold. Lehetőleg oly rejtvényeket csinál, amelyeknek a megfejtése igazi nagy ember. Ifj. Borsay Géza Brassó. Miért küldted Kolozsvárra a megfejtést? Talán megérezted, hogy ott talál a leveled? — Körper Elemér Temesvár. Te meg Szatmárra címzett a levelet, holott Kisbaconban a szerkesztőség. Szerencsédre így sem késtél le. — Wild Frigyes Gyulafehérvár. A nyári meleg napok munkára szólítottak s addig is, míg előfizetője leszel az újságnak, rejtvényeket küldesz. Helyesen teszed. Hiszem, hogy hű olvasója és munkása leszel a Cimbora-nak s azok lesznek Bács József és Schilla Árpád is, ahinek rejtvényeiből szintén válogatok. — Szász Gyula Szászrégen. Ha te örülsz annak, hogy olvasója lettél a Cimbora-nak, én is örülök, hogy benned kedves unokával szaporodott unokám serege. — Reisman Géza Beregszász. Más-

kor a megfejtést Kisbaconba küldd, nehogy lekéssél vele. Most nem késtél le. — Rubintzy Lajos. Képrejtvényeid jók, de a sokszorosítás költségessége miatt nem küldhetem. Leveledből kifejtetted, hogy hol és mikor kell. — Halmi István Szilágyosmlyó. A jecske ról iri versed meleg szívre vall s van benne egy-két sikerültebb strofa is. A 17. 18. számot pótolja a kiadóbácsit. — Dumbráva Manci Palota-Ipa. A kiadóbácsit közölte velem, hogy a címszalagodat kijavította. — Tarsoly Baba és testvérei. A rejtvényeket helyesen fejtetted meg s a kiadóbácsit megkapja a 130 leut. — Ehringer Jaska Kolozsvár. Jő a rejtvényed s jól fejtetted meg a rejtvényeket is. — Rosenfeld Pista Arad. Sokat kellett gyakorolnod a fornavizsgára s emiatt nem írtál, de már túl vagy rajta s pótolni fogod a mulasztást. Hogy öcsike könyven jól mutatál, ezt örömdetes tudomásul veszem s kívánom, hogy a szerencse rád mosolyogjon. — Göttler Géza és Olga Béla. Vettelek észre, hogy rossz szerfejtő a tintátok? Vigyázzatok, mert az ilyen tintával írás szemrontó. — Kabos Kálmán földbíró-kos Mateiu. A kiadóbácsit megküldi a 18. számot a tévedésből küldött 15. szám helyett. — Szabó Juliska Rójháda. Örövendek, hogy tanulságosnak találtad a nyert könyvet s nagyon tesznek öcsike nadsell gondolatai is, nem különben, hogy östörölvastad el Csűrös Emília „De visszajön a rab” című gyönyörű elbeszélését. — Szabó Ilonka Rójháda. Te is elolvastad a Juliska könyvét s neked is nagyon tetszik. Ezúttal nemcsak az írásod érdemel dicséretet, de az is, hogy a husvétii vakációban részt vettél a virágos kert rendezésében. Kétszeres lesz majd a gyönyörűség a virágokban. — Lónyai Feri és Zsanka Opulalehérvár. Nagy örömet szereztek a kirándulás leírásával. Együtt rándultál ki a román, a szász és a magyar iskolák növendékei vagy 2500-an, Bodó tanár ur gyönyörű beszédet tartott a természetről, a madarakról és a bogarakról és il felekezeti különbség nélkül élveztetek a szép kirándulást. Felekezeti különbség nélkül. O de jól esett ezt olvasnom! — Jersák Anna Bihar. Késve kaptatok a Cimbora-t, mert a levélhordónó lopott s a csendőrök elfogták. Hát ez igen szomorú dolog. Érdeklődél-e az iránt, hogy vajjon nem a nyomorúság kényszerítette a lopásra? Akár így, akár úgy írtél. I. sajnálamframéltó, ahinek bűn terhelt a lelkét. — Resch Viktor Ditrő. Intézkedtem, hogy ezután a te címre s ne a Dán Mzősére küldjék az újságot. Számomra ígérted, hogy ezután gyairabban írsz s remélem, irnak testvéreid is. A bizonyítványokkal meg vagyok elégedve, de a képrejtvényed nem tudtam megfejteni. — Farkas Mária Kolozsvár. Meg vagyok elégedve a bizonyítványoddal s hiszem, hogy az év végén még jobban meg leszek elégedve. Mire ezt az üzenetet olvasod, már rég ott jártam nálatok. — Virsik Mária málacka. Levél ment. — Dsida Jenő Szatmár. Ugyanezt írtam neked is. Bárdos József Nagyvárád. A nagyváradi Gódu liceum V. osztályába jársz s megírtad neked a Cimbora-t, mert úgy láttad, hogy kedves szülőioktatója és tanítója a gyermekeknek. Valóban arra törekszem, hogy tanítom és szórakoztasson fiteket ez az újság s nagy öröm nekem, hogy a felsőbb gimnázisták is sergessék állnak nagyapó zástája alá. A versed figyelemreméltó, de a közölhetes merékét még nem írt meg. Bölcsen teszed, hogy amiait, ha nem találom közölhetőnek a versedet, nem csüggedsz, hanem jobbat próbálsz. — Lucskay Gyula Nagyvárád. Rejtvényeid sorra kerülnek, s külön megdicsérelt azért, hogy a rejtvényekkel régi jeles költők emlékeit elevenítetted fel. — Lám Lili Kolozsvár. Szereitél te is könyvet nyerni, mert nagyon vágyol rája. Hát csak fejlegdes szorgalmasan a rejtvényeket s hiszem, hogy egyszer rád is mosolyog a szerencse. — Jakab László Csikszereada. Örömmel látlak unokám seregében s már most megdicsérem szép írásodat. — Szabó Zoltán Máramarossziget. A pótlórejtvényed jó, a betűrejtvényed is, de ennek igen könnyű a megfejtése. A kiadóbácsit pótolja a 17. számot. — Tócsyay Erzsébet Bányahunyad. Nem is tudtam eddig, hogy te Sztánára jársz iskolába. Hogyne hallottam volna Sztánáról, hiszen ott lakik Kós Károly bácsi. Mire ezt az üzenetet olvasod, valószínűleg meglátogattam én is Sztánát s remélhetően találkoztam veled is. — Pintye Gyusziika Nagyvárád. Arra kérsz, hogy gondoljak rád is egy kis meséskönyvvel. Gondolok, hogyne gondolnám, de a szerencsének is köze van ehhez a dologhoz. Hát csak folytasd a rejtvénymegfejtést, majd csak rád mosolyog a szerencse. — Fülöp Lajos, Berta és Karcsi Választ. Szomorú dolog, ha a tanítónéi betegségé miatt van sok vakáció. Remélem, már jobban van s így nem maradtok hátra a tanulásban. A 7. 12. és 13. számot pótolja a kiadóbácsit. — Hajnalcsillag, Rozsnyó. Nem teljesíthetem azt a kérésedet, hogy a havonként egyszer megjelenő Hajnalcsillagért cserépéldányul küldessem a Cimbora-t. Különben is alig hiszem, hogy hosszú életű legyen. Egy-két szám megjelenik belőle, aztán megszűnik. Ez a rendes sorsa a kis diákok által szerkesztett újságoknak. Mindenesetre, öreg korodban lesz majd egy kedves emléked.

A háziasszony kedvenc szappanja

a kiadóságában és tisztítóképeségében páratlan

Szarvas védjegyű Schicht szappan